

1. UVOD

Godina 1891. ostaće u istoriji košarke zapisana kao godina nastanka ove igre. Naime, tada je profesor fizičkog vaspitanja u Springfildu, Sjedinjene Američke Države (SAD), James Naismith, napisao prva košarkaška pravila i organizovao prvu košarkašku utakmicu. Od tada je prošlo više od 100 godina, a košarka je u međuvremenu postala jedan od najpopularnijih kolektivnih sportova u svetu, pa i kod nas.

Kanada je prva država izvan SAD u kojoj se igrala košarka, slede Francuska, Austrija, Indija i Kina. Očigledan zamah košarke u svetu pa i u Evropi, doveo je do stvaranja međunarodne košarkaške federacije – FIBA, u Ženevi, 18. juna 1932. god. Prvo prvenstvo Evrope za muškarce održano je 1935. u Švajcarskoj, a za žene 1938. u Rimu. Na Olimpijskim igrama košarka je prisutna još od 1904. godine, a kao zvanični olimpijski sport za košarkaše, 1936. god. na Olimpijskim igrama u Berlinu, a 1976. u Montrealu i ženska košarka postaje olimpijski sport. Prvo Svetsko prvenstvo za košarkaše održano je u Benos Airesu 1950., na kome je učestvovala i Jugoslavija. Prvo svetsko prvenstvo za košarkašice održano je 1953. god. u Santiagu de Čile.

Godine 1923., Amerikanac William Wyland upoznao je u okviru „Sokola“ učenike II muške gimnazije u Beogradu sa ovim sportom i oni su počeli da igraju košarku u dvorištu svoje škole na časovima fiskulture. Ta godina se može uzeti kao začetak košarke na našim prostorima.

Jugoslavija 1936. god. postaje članica FIBA, gde ju je zastupao Savez Sokolova Jugoslavije, a da bi se pospešio razvoj sporta u Beogradu, osniva se košarkaška sekcija u okviru „Fiskulturnog društva Crvena Zvezda“. 1945. god. i sa „Zvezdom“ košarka se definitivno useljava na Kalemegdan. U tom periodu nastaje ekspanzija košarkaških ekipa. Prvo prvenstvo Srbije održano je u Šapcu, 1945. god. Jedan od najznačajnijih događaja u razvoju Jugoslovenske košarke je osnivanje Košarkaškog saveza Jugoslavije (KSJ), decembra 1948. god. Sistem takmičenja se ubrzano usavršava, tako da je već 1949. god. prisutan ligaški sistem takmičenja. Prvi pravi događaj nakon kojeg je košarka jednostavno eksplodirala u Jugoslaviji je VI prvenstvo Sveta, održano u Ljubljani 1970. god., na kojem pobeđuje reprezentacija Jugoslavije. Klubovi su takođe imali zapažene rezultate na međunarodnim takmičenjima, kako tada u sklopu Jugoslavije, tako i sada kao predstavnici Republike Srbije.

U XXI veku, košarka je postala sastavni deo života velikog broja ljudi, a naročito mladih uzrasta. Savremeni nivo košarke stalno teži maksimalnom razvijanju mogućnosti košarkaša, kako u odbrani, tako i u napadu, tj. individualnog kvaliteta svakog igrača posebno i tih kvaliteta u igri. Poboljšanje i podizanje tih kvaliteta na veći nivo postiže se tehničkom pripremom u košarci. Razni oblici tehničke pripreme su neophodni u procesu pripreme košarkaša, a posebno je važno istaći da je neophodno povećanje tehničkog nivoa košarkaša.

Može se reći da je tehnička priprema sastavni deo svakog ekipnog programa i da je neophodna za usavršavanje kako igre tako i igrača.¹

Funkcionalnost košarkaške tehnike podrazumeva da je ona primenjiva u igri, odnosno da služi taktici igre. Primenjena tehnika u igri treba da bude efikasna, a takva će biti kada igrač zna da odabere i izvede određenu kretnju, kao najbolji odgovor na trenutnu situaciju u igri. To znači da efikasna primena neke tehnike zavisi od individualne taktike košarkaša. Zbog toga se tehnika u procesu treninga uvek posmatra zajedno sa individualnom taktikom!²

¹ Karalejić M.- Jakovljević S., *Testiranje i merenje u košarci*, KSS, Beograd, 1998, str. 5

² Karalejić M.- Jakovljević S., *Teorija i metodika košarke*, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd, 2008, str. 64